

ENERGETSKI SAMIT 2022

u Bosni i Hercegovini

Ministarstvo vanjske trgovine
i ekonomskih odnosa BiH

Državna regulatorna komisija
za električnu energiju (DERK)

Regulatorna komisija za energetiku
Republike Srpske (RERS)

Regulatorna komisija za energiju u
Federaciji Bosne i Hercegovine

POD POKROVITELJSTVOM

OBAVEZE BOSNE I HERCEGOVINE U OBLASTI ENERGIJE I KLIME

Dr. Admir Softić

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa

Obaveze Bosne i Hercegovine

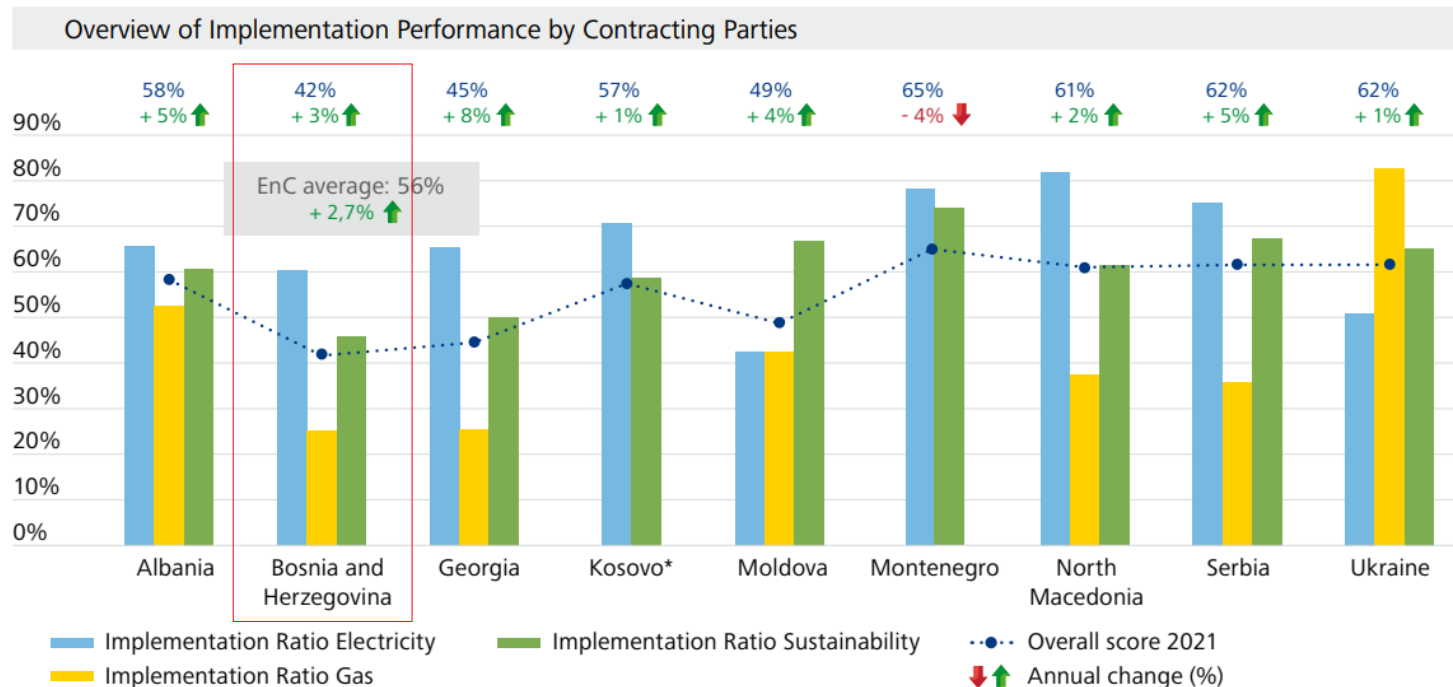
- Obaveze BiH u oblasti energije i klime primarno proizlaze iz sljedećih međunarodnih sporazuma:
 - **Pariški sporazum o klimatskim promjenama (2015)**
 - Utvrđeni doprinos Bosne i Hercegovine (NDC) za period 2020.-2030.
 - **Sofijska deklaracija o Zelenom planu za Zapadni Balkan (2020)**
 - Usklađivanje zemalja zapadnog balkana sa zelenim planom EU
 - **Ugovor o uspostavi Energetske zajednice (2006)**
 - Nove odluke Ministarskog vijeća iz 2021 – Paket „Čista energija za sve“

Glavne obaveze Bosne i Hercegovine

- **Bosna i Hercegovina se obavezala preuzimati dijelove pravnog okvira EU u nacionalno zakonodavstvo sa ciljem:**
 - Uspostavljanja zajedničkog tržišta,
 - Usklađivanja rada energetske sektora sa EU pravilima,
 - Unapređenja sigurnosti snabdijevanja,
 - Podsticanja investicija,
 - Zaštite okoliša...
- **Bosna i Hercegovina se obavezala da će sa EU raditi na postizanju cilja klimatske neutralnosti do 2050. godine**

Status ispunjenja obaveza

- Energetska zajednica trenutno vodi **9 otvorenih slučajeva** protiv Bosne i Hercegovine
- Slučajevi u fazi ozbiljnog i upornog kršenja pravila Energetske zajednice
- Višegodišnje kršenje obaveza
- Bosna i Hercegovina nije implementirala obaveze ni iz Drugog energetskog paketa

A dolaze i nove obaveze...

- Implementacija tzv. „Četvrtog paketa“ za oblasti:
 - energetska efikasnost,
 - obnovljivi izvori energije,
 - upravljanje energetskom unijom,
 - organizacija tržišta električne energije,
 - sigurnost snabdijevanja električnom energijom i prirodnim gasom.
- Priprema Nacionalnog energetskog i klimatskog plana (NECP)
- Implementacija ETS mehanizma
- Novi ciljevi u oblasti EE i OIE...

Bosnia and Herzegovina

Summary Implementation

Summary Indicators	Transposition Assessment	Implementation Status	Descriptions
 Electricity			Implementation in the electricity sector of Bosnia and Herzegovina is moderately advanced.
 Gas			Implementation in the gas sector of Bosnia and Herzegovina is still at an early stage.
 Oil			Implementation in the oil sector of Bosnia and Herzegovina is yet to begin.
 Renewable Energy			Implementation in the renewable energy sector of Bosnia and Herzegovina is moderately advanced.
 Energy Efficiency			Implementation in the energy efficiency sector of Bosnia and Herzegovina is moderately advanced.
 Environment			Implementation in the environment sector of Bosnia and Herzegovina is moderately advanced.
 Climate			Implementation in the climate sector of Bosnia and Herzegovina is moderately advanced.
 Infrastructure			Implementation in the infrastructure sector of Bosnia and Herzegovina is yet to begin.
 Statistics			Implementation in the statistics sector of Bosnia and Herzegovina is almost completed.
 Cybersecurity			Implementation in the cybersecurity sector of Bosnia and Herzegovina is still at an early stage.

ECS-1/15 Environment

ECS-9/17 Electricity

ECS-10/18 State aid

ECS-1/14 Energy efficiency

ECS-3/16 Infrastructure

ECS-9/21 Environment

Overall number of cases: 9

Procedure by Article 91

Procedure by Article 92

ECS-8/115 Gas

ECS-2/135 Environment

ECS-6/165 Third Energy Package

2 / Bosnia and Herzegovina

Rok za implementaciju novih obaveza iz „Četvrtog paketa“ je kraj 2022. ili 2023. godine!

Posljedice neispunjenja obaveza

- Spora tranzicija uzrokuje brojne probleme:
 - nekonkurentnost tržišta i proizvoda,
 - usporen razvoj regija baziranih na uglju, itd.
- Ugrožena sigurnost snabdijevanja
- Smanjena ulaganja i investiranje
- Gubitak statusa neto izvoznika električne energije
- Nemogućnost pristupa fondovima i sredstvima EU i drugih finansijskih organizacija
- **Usporen ili zaustavljen napredak ka EU**

Naročito značajno – CBAM/EU ETS

- Prekogranična taksa na CO₂ za zemlje koje nemaju uveden sistem oporezivanja CO₂
- Obuhvata proizvode: cement, željezo i čelik, aluminij, vještačka đubriva i **električna energija**
- Stupanje na snagu 2023. godine, a puna primjena od 2026!
- Primjena CBAM na električnu energiju može se odgoditi do 2030, ali uz ispunjenje niza uvjeta!
- EU ETS ili CBAM

#EUGreenDeal

**CARBON BORDER
ADJUSTMENT MECHANISM**

**Potrebno je odmah intenzivirati
aktivnosti na usvajanju EU propisa
u sektoru energije!**

Naredni koraci

- Ubrzati procese izrade i usvajanja dokumenata (strateški i planski dokumenti - NECP, studije, mape puta...)
- Dodatno ubrzati aktivnosti na izradi, donošenju i implementaciji nove legislative (državni i entitetski zakoni)
- Kreirati uslove za intenzivno investiranje u OIE
- Pripremiti privredu i javnost za novu budućnost
- **Osigurati podršku za ubrzano usvajanje propisa u zakonodavnim tijelima**

ENERGETSKI SAMIT 2022

u Bosni i Hercegovini

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

HVALA NA PAŽNJI!